

حكومتى ھەرىمى كوردستان

وہزارەتى خويندنى بالا و تويژينهوهى زانستى

زانكۆي پۆلوتەكنىكى ھەولير

بەشى تەكنىكى كارگىرى كار

((كارىگەرى راھىنانى سەرچاوه مروييهكان لەسەر كارايى كارکردن
تويژينهوهيهك له كۆمپانيايهكى تايبەت له ھەرىمى كوردستان))

پروژەيهكى تويژينهوهى دەرچوون كە پيشكەش بە سەرۆكايەتى بەشى تەكنىكى
كارگىرى كرا وەك بەشيك له مەرجهكانى بەدەستھىنانى پروانامەى بەكالۆريوس
له تەكنىكى كارگىرى كار

نامادەکردنى قوتابيان

محمد هیوا مسته فا - سمیرا قادر مجید

مینا وھبى اسماعیل

بەسەرپەرشتى :

م.رقیب عبدالله اوامر

رەزامەندى سەرىپەرشىتتار و سەروۆكى بەش:

سوپاسى سەرىپەرشىتتارى تويژىنەو ەكە: بىروانامە دەدەم كە ئەم تويژىنەو ەيە بە (()) نىشانە كراو ە.

پىشكەش كراو ە لەلايەن خويندكارانەو ە :

محمد ەيوا مستە فا

سميرا قادر مجيد

مينا و ەبى اسماعيل

لە ژىر چاودىرى من فاكەلتى تەكنىكى كارگىرى،، زانكوى پۆلوتەكنىكى ەولنير، وەك بەشنىك لە مەرجەكانى بەدەستەينانى بىروانامەى بەكالورىوس لە تەكنىكى كارگىرى كار .

وژاوو:

ناو:

بەروار:

بە پىشكەستەن بەو پىشنىارانەى كە لەبەردەستدان، ئەم تويژىنەو ەيە دەخرىتەروو بۇ گفتوگۇ كردن :

وژاوو:

ناو:

بەروار:

سېیه م: ره زامه ندى له لایه ن لیژنه

ره زامه ندى له لایه ن لیژنه

نیمه، نهدامانی لیژنه ی گفتوگو، واژو کراوی خواره وه، پروانامه مان پیده دهین که پیداجوونه وه مان بهم توژی نه وه په کردوه به ناوی (.....)
..... (پیشه کییه که په کییک له کومپانیا تاییه ته کانی هر نیمی کوردستانه .

پیشه کش کراوه له لایه ن خویندکارانه وه

له گه ل خویندکاره کان مناقشه مان کرد له سهر توژی نه وه باس مان له ناوه پروکه که ی کرد و نه وه په یوه ندى به وه وه هیه وهک به شیک له مهرجه کانی به ده سته پنانی پروانامه ی به کالور یوس له ته کنیکی کارگیری ، و بومان ده رکهوت که مهرجه کانی پروانامه که ده گریته وه، هر بویه پیشنیاری ده که یین.

سهر وکی لیژنه

۲۰۲۴ / /

نهدام

۲۰۲۴ / /

نهدام

۲۰۲۴ / /

ره زامه ندى راگر

نه وه ی له بریاری نه وه لیژنه ییه ی سهر وه دا

هاتو وه په سهندي ده که م

راگری کولیتز

۲۰۲۴ / /

پیشکشه به

پیشکش به دستهی زانکوی پۆلۆتتهکنیکی ههولیر - بهشی تهکنیکی کارگیری ، و پیشکش به دایک و باوکی بهرێزم که بههۆی نهوانهوه من نیستا لهم قوناغهی ژیانم ریز و خوشهویستم بۆیان ههیه به ههر کهسی که به چاکه توانی کار بکاته سهر ژیانم .

۱- بهخانوادهکهم

۲- برادران

۳- هاوکارانم

۴- نهو کهسانهی که توانیان هانم بدن و پشتگیریم بکن .

لهگهل ریزم

۱۲	بەرئۆمبەردنى بەرنامەى راھىنان
۱۳	ناسىنەۋىيەكى كۆمىدى كە لە راھىنانەكاندا بەكار دىت
۱۳	لە ئىنجامدا راھىنانەكە بەسەر دوو جۆرى سەرەكىدا دابەشكرا، كە بەم شىۋەيەن
۱۴	راھىنانى دەرەۋەى شۆيىنەكە لە دواى ئىۋە دىت
۱۴	قۇناغى ھەلسەنگاندنى بەرنامەى راھىنان
۱۵	گرنكى راھىنان بۆ تاكەكان
۱۵	چەمكى ھەلسەنگاندنى راھىنان
۱۶	گرنكى ھەلسەنگاندنى راھىنان و گەشەپىدان
۱۶	ئىركەكانى سەرچاۋە مەۋىيەكان كە لەلايەن رۇحانىيە جىيەجىكارەكانەۋە ئىنجام دەدرىن
۱۶	ئىركەكانى سەرچاۋە مەۋىيەكان كە لەلايەن بەشى سەرچاۋە مەۋىيەكانەۋە ئىنجام دەدرىن
۱۹-۱۷	تەھەددىياتى بەردەم بەرئۆمبەردنى سەرچاۋە مەۋىيەكان
۲۱-۲۰	پلاندانان بۆ سەرچاۋە مەۋىيەكان
۲۴-۲۲	قۇناغەكانى پلاندانان بۆ سەرچاۋە مەۋىيەكان
۲۵	بەرئۆمبەردنى سەرچاۋە مەۋىيەكان لەسەر بىنەماى ھەندىك ئىرك دامەزراۋە كە بەم شىۋەيەن
۲۷-۲۶	ئىركى كۆكرەنەۋە و پىكەپىنانى سەرچاۋە مەۋىيەكان
۲۷	ئەم ژىر ئىركانە دەتوانرىت بەم شىۋەيە باس بىكرىت
۲۸	چەمكى راھىنان
۳۰	گرنكى پروسەى راھىنان دوو لايەنە
۳۱	بۆ ئىۋەى پروسەى راھىنان بە شىۋەيەكى رۇتىنى بەردەوام بىت، دەبىت بە قۇناغ جىگىر بىكرىت
۳۳-۳۲	بۆ ئىۋەى پروسەى راھىنان بە شىۋەيەكى رۇتىنى بەردەوام بىت، دەبىت بە قۇناغ جىگىر بىكرىت
۳۲	بەرئۆمبەردنى بەرنامەى راھىنان
۳۲	ناسىنەۋىيەكى كۆمىدى كە لە راھىنانەكاندا بەكار دىت
۳۲	لە ئىنجامدا راھىنانەكە بەسەر دوو جۆرى سەرەكىدا دابەشكرا، كە بەم شىۋەيەن
۳۲	راھىنانى دەرەۋەى شۆيىنەكە لە دواى ئىۋە دىت
۳۲	قۇناغى ھەلسەنگاندنى بەرنامەى راھىنان
۳۲	گرنكى راھىنان بۆ تاكەكان
۳۲	چەمكى ھەلسەنگاندنى راھىنان
۳۳	گرنكى ھەلسەنگاندنى راھىنان و گەشەپىدان

پوخته

چاودىرى يەككە لە سىكرتەرمكانى پىكھاتەى كردارى كارگىرى دەبەستىتەوہ و تەواو دەبى لەگەل چالاكى بۇ پىكھىنانى ئاسانكارى كردارى بۇ رىكخراوہكان بە پشت بەستىن بە چەند شىوازىك گىرنگىرىن بەدواداچوون و ھەلسەنگاندىن بۇ دىارى كردنى لادان و ھەلە ، وە ئىش كردن لەسەر پىكانى راستىەكان لە چوارچىوہى كۆمەلىك ھەنگاوى لە دواى يەك ، ئەوہ لە لايەك ، ھەروہا جىبەجى كردنى فەرمانبەرى بەدەست ھاتوو و وە كارلىك كردنى لەگەل سلوكى تاك و ھەول دان و ھىز و تواناى زانستى ھەروہا بەرھەم دىن لىنى كۆمەلىك بەرپرسىارىەتى و واجبات چاك كردنىك بۇ بەدەست ھىنانى ئامانجىكى بەدەست ھاتوو يان خوازراو لەسەر ئاستى فەرمانبەرايەتى و لەسەر ئاستى رىكخراوى ھاوبەشى ھەروہا ھەندىك جار لىھاتووئىكى كارا دەردەبرى وە دىارى كردنى لىھاتووئى كارامەى ، ھەروہا پىويستە چوارچىوہىكى رىكخراوى .

رىكخراوہكان پاشكەوتەى بن بۇ پىوانەى چالاكىەكانى تاك ھەر ئەوہىە ھەلسەنگاندىنى چالاكى فەرمانبەرىەتى دەردەخت كەوا رىكخراوى سەردەمى نوپى نەرايەتى دەكات ، گەشپىنى دوورى ستراتىجىەكى دوورە ، لە گىرنگىرىن ئەو ستراتىجىەى و باسماں كرد ئەوہماں بۇ دەردەخت كەوا يەككە لە گەشە و پەرمپىدان و دەسكەوتى مرؤفايەتى يە ، وە بۇمان دەردەكەوتى لە چوارچىوہى لىكۆلىنەوہ بەدواداچوون و گىرنگى ھەلسەنگاندىنى چالاكى تاك يەككە لە كارەكانى چاودىرى كارگىرى لەسەر جىبەجى كردنى ، فەرمانبەرايەتى لەبەر ئەوہى چاودىرى كارگىرى بەتايىەتى شىوازى چاودىرى جىبەجىكراوى رىكخراو ، يان كۆمپانىياكان كارىگەرى ھەيە لەسەر فەرمانبەر و سەرۆك و بەشەكان و بەرپوہبەرمكان جا ئەو كارىگەرىە باش بىت يان خراب بىت .

پيشهكى

راهينان سەبارەت بە سەرچاوە مەژووەکان و گەشەکردنی بابەتتەکی گەرنەگە لە ھەر ریکخراوێک لەبەر ئەوەی سەرچاوەی مەژووە بزوینەری سەرەکیە بۆ سەرچاوەی ریکخراوەکە بە تەبەئەتی کە پەيوەست بێت بە جۆری کارامەیی و تواناسازی و مەعرەفی کە بگۆنجێت لەگەڵ سەروشتی کاری ریکخراوەکە ، وە راهینان کە کاریگەری بەھیزی ھەبە لەبەدەست ھینانی سەرچاوەی مەژووە کە ئەمەش پەيوەستتەکی زەرورە لە پاراستنی ھیزی کار و تواناکان کە دەبنە ھۆکاری بەرزکردنەوێ ناستی کارامەیی و یارمەتی دەری چاندنی بروا بوونە بە خودی کارمەندان و چاک کردنی کارەکانی .

بە گومان کاری بەدەست ھینانی کارکەرەکان بە ھەموو جۆرە جیاوازیەکان و ناستەکانیان کارمەندەکان لە ریکخراوەکان و کۆمپانیاکان بە تەبەئەتی شارەزاییەکانیان زانیاریەکانیان لە میانەي راهینان یارمەتی دەره بۆ دەستەبەرکردنی تواناکان لە کارمەکانیان لەبەر ھەم ھینان کە دەچێتە بەرژوونەي بەدی ھینانی ئامانجەکانی ریکخراو و کۆمپانیاکان لە بواری تەکنەلۆجیا لە رووی زیادکردنی بەرھەمی کەسی وە ھەر ریکخراوێک یان کۆمپانیایەک کە ئەم تەوەرە پشت گوێ بخت ئەو زوو یان درەنگ ھەست بەو دەکات لە پاشکەشی دەکات لەبەر ھەم ھینان و کەم کردنەوێ تێچوووەکانیان وە توانای کێبڕکێ نامینێی لەگەڵ ھاوشیوەکانیان لە کارکردن .

وہ ئەم توێژینەوێ ئەو ھەمان پێ دەلی کە تێ روانیەکان پێ داگیر دەبێ لە باس کردنی تیوریەکانی پەيوەست بە گەشەي سەرچاوە مەژووەکان کە پەيوەستە بە رابەرکردنی بەرھەم ھینان پێش و پاش راهینان بۆ نمونە لە کۆمپانیا کۆکا کۆلا لە شاری ھولنڈر .

گرفتی توژیینهوه

گرفتی توژیینهوه که نهوه لهخۆ دهگریت له ههلسهنگاندنی راهینانی سهراوه مرویبه له دهزگا تایبهتهکان بهمهبهستی زیادکردنی توانای بهرهم .

ئامانجی توژیینهوه وهلامدانهوهی نهوه پرسیارانهیه :

- تا چهند خولی راهینان یارمهتی دهره بو گهشهکردنی کارمهندان له زیادکردنی توانستی بهرهم هینان .

- پیوانی ناستی بهرهم کارمهندانی دهزگا و شی کردنهوهی .

گرنگی توژیینهوه

بی شک شارهزایی و چاکسازی له کارکردنی کارمهندان له دهزگاگان هاریکاره بو بهرزکردنهوهی بهرهم هینان و بهردهوامی دان به دهزگا که نهمهش له میانهی دهسته بهرکردنی گهشهکردن و پهیرهوکردنی تهکنهلوژیا که دهبیته هوکاری زیادکردنی بهرهم له جووری چهندی له سایهی پاراستنی تی چوی گشتی بهرهم هینان بویه دهبینن بهریوهبردنی دهزگاگان لایهنی سهرهکین له دارشتنی ستراستی تازه بو هینانهدی راهینان له خولهکان و ههلسهنگاندنی بهرهوکی برکیی دروست پهیرهوکردنی له نرخهکاندا .

ئامانجهکانی توژیینهوه

گرنگی دهوری بهریوهبهرازی سامانی مرویی بو پیگهیانندی کارمهندان بو بهرزکردنهوهی ناستی توانایان ، وه ههلسهنگاندنی بهرهمی کارمهندان بو زانیی گرنگی پیشکوهوتنی سامانی مرویی .

گريمانه‌كانى تويزينه‌وه

له پيناو گه‌يشتن به وه‌لامى ته‌واو و ريگا چاره‌ى زانستى بو گرفته‌كانى راستى ئهم گريمانانه
تاقى ده‌كه‌ينه‌وه :

يه‌گه‌م / په‌يوه‌ندىه‌كى مه‌عنه‌وى هه‌يه له نيوان راهينان و به‌رزركردنه‌وى تواناى كار
به‌ريکردنى كريكاران .

أ- په‌يوه‌ندى مه‌عنه‌وى هه‌يه له نيوان راهينان و ئاستى به‌رهمى كريكار .

ب- په‌يوه‌ندى مه‌عنه‌وى هه‌يه له نيوان راهينان و ئاستى باشى كاره‌كه .

دووهم / په‌يوه‌ندى تيك دمچيت له نيوان راهينان و تواناى كار نه‌گه‌ر نيوه‌ندگيرى گوراو بيته
ناو .

۳- واتای سەرچاوه مروییهکان

کاری بهریوهبردن که پهیوهسته به کارمەندان و کار و چالاکیهکانیان که ئهنجای دهن به شیوهیهکی کاریگەر و ئهرینی که خزمەت به بهرژوهندی ریکخراو و کارمەند دهکات ، وه کار و چالاکی سەرچاوه مرویهکان پهیوهست راستهوخۆ به ستراتیجی ریکخراوهکهیه .

۴- کارگیری سەرچاوه مروییهکان

کار دهکات لهسەر راکیشانی تاکهکان و راهینانیان و بهرهو پیشهوه چونیان و هاندانیان و ریک خستن پهیوهندیهکانیان پهیوهست به کار به شیوهیهکی کاریگەر و هینانهدی ئامانجهکانی دهزگاکه و پاراستنیان له میانهی کارگیری سەرچاوه مروییهکاندا له پلان دانان و ریک خستن و به دادواچوون و تهواوکاری کارمەکانیان و ئهرکهکانیان بو بهدییهینانی ئامانجی دهزگاکهیان لهگهل ئامانجی کارکردنیان و تیکرای بهرهمهکانیان لهگهل هۆکارهکانی تر ئهمهش ریگهی پیوانهی ئامادهبون ، نهبویان له شوینی کاردا یان دهست له کارکیشانهویان یان کوتایی هینان به کارمەکانیان وه ههروهها دابهشنامهی پهکسانی له کارکردندا له خشتهی کار بهپی داواکاری دهزگاکه و پهیکهری پلهی کارکردن به پی قهبارهی و ههلسهنگاندیان و هاندانیان و دیاری کردنی ئاستهکانیان له کارامهیان که رهزامهندی گشت لایهکی تیدا بیت وه دهستهبهکردنی کهشیکی ئارام و ئاساسایشی هیمن له کارکردن به مهبهستی دهستهبهکردنی سوودی ههردوو لا وه ههروهها پله بهرزکردنویه کارمەندهکان بهپی کار و چالاکیهکانیان له بهرژوهندی کارمەندان ریکخراو دهزگاکان .

دووم : چوارچيويه کارگيري سهرچاوه مرويهکان

کارگيري سهرچاوهکانی مرویی هموو لایهنهکانی پهيوهندي دهگريتهوه له پهيوهندي نيوان ريکخراوی هيزی کار که دهبيته هوکاري پاراستنی و مانهوهی به هيزیکی گونجاو له چهنده و چونی بو بهرهم هينانی ئاست بهرز بو ريکخراو .

وه هوکارهکيکه بو بهدی هينانی ئامانجهکانی ريکخراو لهبهرو پيشهوه چوونی به بهکارهينانی کاریکه بو بهدی هينانی ئامانجهکانی و بهريوهبردی کارا و کاریگر ، يارمتهی دهره له چاک کردن و باشتر کردن و زيادکردنی بهرهم به دوزينهوهی ريگاکانی کاریگر بو ئهم مهبهسته له جوری ژيانی کارمندان و بهشداری کردنیان بو بهرو پيش چوونی بهرهم له لایهن سهرچاوه مرويهکان (عادل صال، ۲۰۰۶، ص ۱۳۰)

وه واتای زاراوهی بهريوهبردی سهرچاوه مرويهکان سهری ههلا له ئهدهبياتی بهريوهبردن له زنجيره يهک له بهرو پيش چوونی فکری به بهکارهينانی تی کوښانی هزری و باشترین ريگا و شيوازی تاييهتمهاند له کاردا به بهکارهينانی تيکوښانی هزری ئاسایی وه کهميک له ريگا و شيواز له ميانهی درسهکردنی جوله و کات ، وه ئهم جولهيه پيداگيري لهسر بهرهم هينان لهگهل گرنگی دانیکی کهم بو رازی کردنی کارمندان وه پياوی دارایی به واتا ئابووريهکهمی گرنگی دانه به راهينرهکان ئهمهش هوکاره بو هاندانی کارمندهکان بو زيادکردنی بهرهم و چاک کردنی له پهيوهست به کارهکانيان (Renddal-S-Schuer-1981-p5) .

سنيهم : سهرچاوه مرويهکان کارکردنیان

سهرچاوه مرويهکان کار دهکات لهسر چارهسهرکردنی کيشهکانی کار وهکو ههول نهانی کارمندان له بواری کارهکانيان وه پابهند نهبوون به ياسای کار ههر بويهش راهينان به کارمندهکان دهکريت بو باش کردنی تواناکانيان و چارهسهرکردنی کيشهکان به باشترین شيواز (سليمان الفارس) (۲۰۰۳ ، ل ۱۸۷) .

چوارهم : نامانه‌جه‌کانی سهرچاوه مرویه‌کان

- ۱- بهدی هینانی ئاستی بهرز له کارکردن .
- ۲- پابه‌ند بونیان به کاره‌کانیان .
- ۳- بهدی هینانی کاری کئی برکئی له ئیوان سهرچاوه مرویه‌کان .
- ۴- گه‌شه‌کردنی سهرچاوه مرویه‌کان .
- ۵- به‌ده‌ست هینان و دامه‌زراندنی باشترین سهرچاوه مرویه‌کان .
- ۶- هاندان پیش‌کش به کارمه‌نده‌کان بکریت به‌هۆکاری دا‌هینانه‌کانیان .
- ۷- بهدی هینانی یه‌کانگیری له کاردا بو بهرز کردنه‌وه‌ی ئاستی کار و به‌ره‌م هینان .

پینجه‌م : کاره‌کانی سهرچاوه مرویه‌کان که به‌ری‌وه‌به‌ره‌کان ده‌یکه‌ن

- ۱- دانانی که‌سی گونجاو له شوینی گونجاو .
- ۲- رینمایی کردنی کارمه‌ندانی تازه .
- ۳- راهینان به کارمه‌ندان بکریت .
- ۴- بهرز کردنه‌وه‌ی تواناسازی کارمه‌ندان .
- ۵- شی کردنه‌وه‌ی سیاسه‌تی ریکخراو بو کریکاران .
- ۶- هاندانی کارمه‌ندان .
- ۷- پاراستنی سه‌لامه‌تی و ته‌ندروستی پیشه‌ی کارمه‌ندان .

شه‌شهم : نهرکه‌کانی سامانی مروی که کارگیری سامانی مرویی نه‌نجامیان

دهدات

- ۱- رینوینی کردنی چالاکی کریکاران له کارگیری سامانی مرویی .
- ۲- همماهنگی له نیوان همموو چالاکیه‌کانی سامانی مرویی وه دلنیا‌بوون له به‌دیهنانی سیاسه‌ته‌کانی سامانی مرویی .
- ۳- ناموژگاری کردن و یارمه‌تیدانی به‌ریوبه‌ری جی به‌جیکار .
- ۴- سه‌ره‌رشتی کردنی جیبه‌جیکردنی ستراتیجی پلان بو دانراو پیشتر بو به‌ریوبردنی کومپانیا یان ریکخراو نه‌نجام دراوه .

هه‌وته‌م : نه‌و ناسته‌نگانه‌ی رووبه‌رووی کارگیری سامانی مرویی ده‌بنه‌وه

- ۱- جیهانگیری رکابه‌ری .
- ۲- پیداو‌یستی ته‌کنه‌لوژیای نوی .
- ۳- گۆرینی جووری کار .
- ۴- به‌ریوبردنی شایسته‌ی هممه‌لایه‌نه .
- ۵- نه‌و گۆرانکاریه‌ی رووده‌دات له په‌یکه‌ری هیزی کار .

هه‌شته‌م : پلان دانانی سامانی مرویی

تیدا پیش بینی پیداو‌یستی‌ه‌کانی ریکخراو ده‌کریت له هیزی کار وه زانینی خواست و خستنه‌روو

گرنگی پلان دانانی سامانی مرویی:-

- ۱- دابین کردنی هیزی کاری نایاب له ئیش کردن .
- ۲- دابین کردنی هیزی کاری ئاره‌زووی له ئیش کردن .
- ۳- ناماده‌کردنی پلان کارکردن .
- ۴- شی کردنه‌وه‌ی هیزی کاری به‌رده‌ست .

شى كوردنەھۆەى گرىنگى كار لە دەرەھۆە و ناوھۆە :

بە گرىنگىرىن كىردارەكانى كارگىرى سامانى مەروپى دادەنرەيت .

و لە گرىنگىرىن رىگاكانى شىكردنەھۆەى پىشەكان :

۱- زانىارى دانراو .

۲- كىردارە فكريەكان .

۳- دەرچوونى كار .

۴- پەيوەندىە پىشەپىشەكان لەگەل ئەوانى تر .

۵- ناوھۆەكى پىشە .

۶- تايپەتمەندىەكانى پىشەكانى تر گرىدراو بەم پىشەپىشە .

بەريۆەبەردنى سەرچاوە مەروپەكان ھەلەدەستى بە ھەندى كار بەم شىوھى

خوارەھۆە:

۱- دىزايىنى پەيكەرى رىكخستىن بۆ رىكخەر نەوېش پەيكەرى كرى :

دىارى كىردنى بنەما و گرىنگى رىژەپى بۆھەر پىشەپىشەك وە دىارى كىردنى كرىپەكەى كە دەپىتە گرىنتى كارگىرىپەكى چاك لە سىستەمى كرى .

۲- پلان دانانى ھىزى كار :

بۆ پىر كىردنەھۆەى پىوېستى رىكخرا و لە جۆر و ژمارەى كرىكارەكان بە رابەركىردنى نىوانىان لە روى دارشتن و بەرەو پىش چوون كىردنى ھىزى كار و ئامادەكىردنى بۆدجەى پلان دان لە كاردا .

۳- ههلبژاردن و دامهزراندن

کارگیری گرنگی دمدات به بعدواگهراڤ به‌دوای کریکاران له بازاری کار و جیاکردنه‌وه‌یان له به‌کتر له ریځای داواکاری دامهزراندن و چاوپیکه‌وتنی که‌سی .

پیشه‌ی کۆکردنه‌وه و پیکه‌ینانی سامانی مرویی :

چالاکیه‌کی سه‌ه‌کیه پیک دیت له چه‌ند چالاکیه به لاه‌کی ته‌واو به‌یه‌ک به‌ستراو چه‌ند زنجیره کرداریک پیک دینیت که پیداو‌یستی ریخراو دابین ده‌کات له سامانی مرویی .

۱- چالاکیه دیزاین و شیکردنه‌وه‌ی کار :

دیاریکردنی ئه‌رک و به‌رپرسیاریتی پیشه‌کانی ریخراو

۲-پیشه‌ی پلان دانانی سامانی مرویی :

دیاریکردنی پیدو‌یستی ریخراو بۆ سامانی مرویی له داها‌توو .

۳-پیشه‌ی راکیشانی سامانی مرویی :

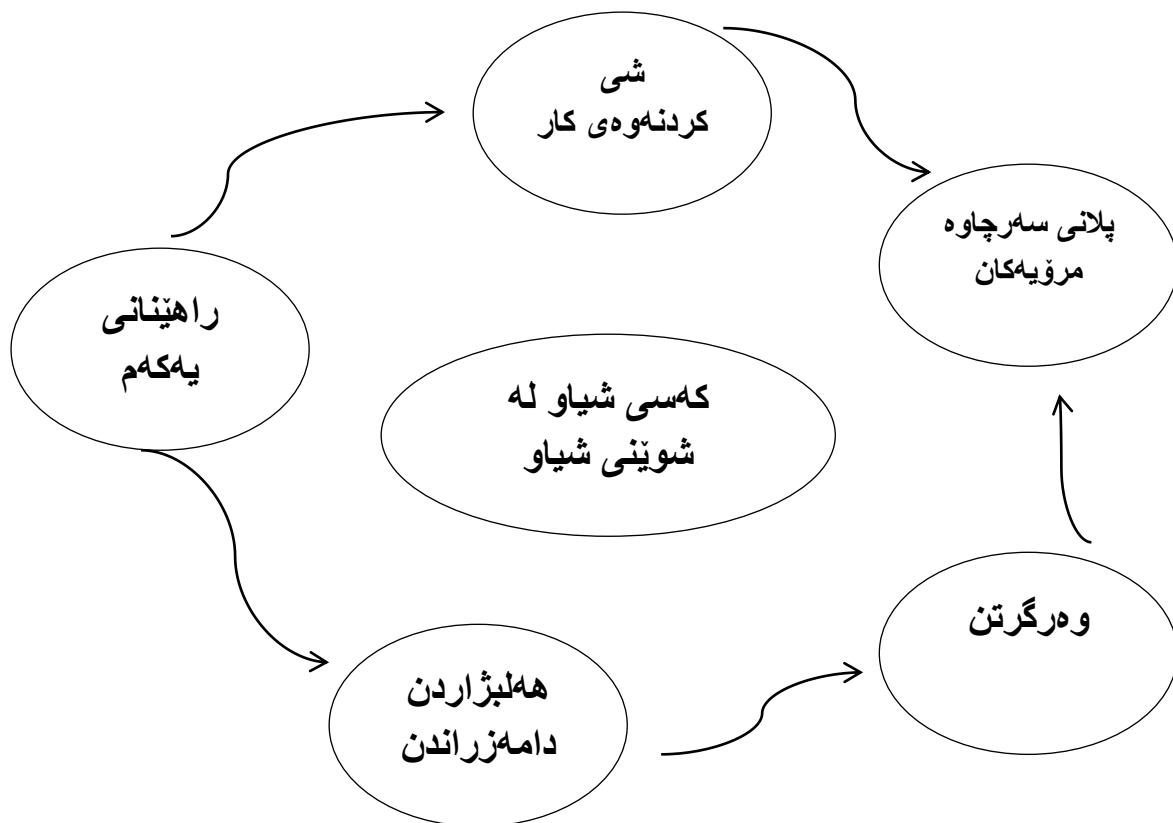
به‌مه‌به‌ستی پیشک‌ه‌ش کردنی داواکاری کار له ریخراو .

۴-پیشه‌ی لیگرتن و ههلبژاردن و دامهزراندنی سامانی مرویی :

هه‌له‌ستیت به ههلبژاردنی باشت‌رین پیشک‌ه‌شکارانی داوا‌ی دامهزراندن له‌و ریخراوه .

۵-پیشه‌ی راه‌ینان و شیاندن بۆ سامانی مرویی :

ئهم چالاکیه کار ده‌کات راه‌ینانی سه‌رچاوه‌ی مرویی نو‌ی که تازه دامه‌زراون . (عمر وصفی عقیلی ، جامعه کتاب – فی کتب الموارد البشرية المعاصرة ، ۲۰۰۵ – ص ۱۵-۱۶).

گرنگترین راهینان له دوو بهشی پیکدیت :

بهشی یهکهم : سوودی ریکخراوهکانه و له مانه کورت دهرکریتهوه :

- ۱- کۆنترۆل کردنی ئاستی کرێکاران کهوا کارهکانیان به ریک و پیکى ئهنجام بدن که دهبییه هوی ریکخراوهکه بگاته به ئامانجهکانی له قازانج و نوبانگ .
- ۲- یارمەتی کرێکاران دەدات له کهم کردنهوهی ههلهی کار کهم کردنهوهی تیچوو وه ههست کردن به بهرپرسیاریهتی .
- ۳- بهدەست هینانی ریکخراوهکه بۆ چەند ئاستیکی باش له کرێکاران ئهوانهی بهشداری پیش خستنی ئاست و توانای بهرهم .

بهشی دووهم : سوودی کارمەندان به ئاستی جیاواز :

- ۱- راهینان سوورانهوهی کرێکاران کهم دهکاتهوه لهناو کاردا چونکه راهینان ئاستی رۆشنبیری کرێکاران بهرز دهکاتهوه .
- ۲- رۆشنبیری و پهیهندی کۆمهلایهتی نیوان کرێکاران زیاد دهکات وه باوهریان بهخویان زیاتر دهبیته .
- ۳- راهینانی کهسایهتی کارمەندان له ریی فراوان کردنی بیر و فکریان و رۆشنبیریان له راپهراندنی کارهکانیان که دهبیته هوی دروست بوونی چینیکی باش له بهرپرسه کارامهکان .
- وه له پیناو بهریوهچوونی راهینان به شیوهی رۆتینی پنیوسته ئهم قوناغه له خو بگریته .

۱- دیاریکردنی پیداوایستی راهینان :

بریتیه له ههموو ئهو کهرمستانهی که پنیوستن بۆ سهرخستنی کرداری راهینان .

وه ئهم پیداوایستیانه دابهش دهبن بۆ سی بهش .

یهکهمیان پیداوایستی راهینان لهسه ئاستی ریکخراو وه مهبهست لئی دیاری کردنی شوینه لاوازمکان له ریگهی بوونی ههله له بهرهم .

دووهميان : پيداويستی راهینان لهسهر ئاستی پیشه و مهبهست لهمه کارکردنه گونجاندنی ئیش و کاری کارمندان بهو شیوهیهی دهبیته هوی جی بهجی کردنیکی باش و به توانا .

سئیه میان : پيداويستی راهینان لهسهر ئاستی تاك مهبهستی دیاری کردنی تواناکانی تاکه به بهراورد بهو پیشهیی که ئهنجای ده دات .

۲- قوناغی دیاری کردنی نامانج :

ئهو قوناغیه که نامانجی داواکراو تئیدا دیاری دهکریت که راستهوخو و ناراستهوخو خزمهت به نامانجهکانی ریکخراو دهکات .

۳- قوناغی دیزاین و راهینان :

وه جیبهجیکردنی ئهم برگانه لهخودهگریت :-

أ- دیزاینی پروگرامی راهینان:

ههنگاوهکانی ئامادهکردنی راهینهران و بهشداربوان تئیدا وه ههلبژاردنی مادههی شیاو بو راهینان .

ب- بهریوهبردنی پروگرامی راهینان :

ههموو ئهو کرداره پیویستیانیه بو دانانی پروگرامی راهینان که ئامادهکاری ههموو جومگهکان لهخودهگریت .

ج- دیاری کردنی شیوازی بهکارهاتوو له راهینان :

شیوازیکی شیاو ههلهبژیردریت کهوا بگونجیت لهگهل ئیستا وه ههروهها پیویسته بگونجیت لهگهل نامانجه خوازاراوهکان .

له نهجامدا راهینانه که به سهر دوو جوړی سهره کیدا دابهش دهکړیت :-

۱- راهینان له شوینی کار :

زورچار نهمه له بواره کانی پیشه سازیدا دهکړیت که فیروازان تیگه پشنتنیکی ته او له لایه نه تیوری و پراکتیکیه کان دبه خشن، نهم شیوازه نهم جوړی خواره وه له خوده گړیت:

أ- قوتابی پیشه سازی: واته راهینانی تاک به شیوه یه کی پیشه یی له کارگه کاندایا به مبهستی شارهبوون له تواناکانی کارکردن به شیوه یه کی پراکتیکی.

ب- خولانه وهی کار: واته راهینانی تاکه کان به جولهدکردن له نیوان جوړه جیاوازه کانی کاردا له به شیکدا و پاشان جیگیربوون له سهر نهم کارانه ی که زورترین شارهبایان هه یه و نهجامه کانیان له نیوانیاندایا نهجام ددهن.

ج- راهینانی کارایی بهرنامه بودار یژراو: نهمهش له ریگهی پرمپیدانی بهرنامه یه کی تاییه ته به ههنگای یهک له دوی یهک که له لایه نهم راهینه روه پراکتیزه دهکړیت تاوهکو له لایه نهم راهینه روه شارهبایا ده بییت.

د- فراوانکردنی پیشه: بهرنامه یه کی تاییه تی راهینانه بو بهر یوه بهران و سهروکی به شهکان له ریگهی زیادکردنی نهمک و بهر پرسیاریتی زیاده که نهموون و لیهاتووی له بهر یوه بردنی کاردا زیاد دهکات.

۲- راهینان له دهره وهی شوینه که:

نهجامدانی راهینان له شوینه نه ی که توانای زانستی و روشنی بیریان له ناستیکی بهر زدا هه یه و خاوه نی توانا و لیهاتووی راهینانن که له بواره کانی کاردا بهر دهست نابیت، نهم مهکوی راهینانانه زورچار زانکو یان په یمانگای تاییه تمهندن، دیارترین تاییه تمهندی نهم جوړه راهینانه بهر زیه که یه تیچوونه کان و که بهی تیكدانی پروسه ی بهر هه مهینان له ریخراوه که دا بهر یوه دهچیت. دیارترین دهرکهوته کانی نهم جوړه راهینانه له دهره وهی شوینی کار نهمانه ی خواره ون:

و- شیوازی وانهوتنه وه له ریگهی پراکتیزه کردنی نهمکه دیاریکراوه کان.

ب- ئەنجامدانى سىمىنار و كۆنفرانس و وۆرك شوپ بۆ تاوتويىكردىنى كىشەيەكى ديارىكر او و رىگاكانى دۆزىنەهەي چارەسەرى كارىگەر بۆى

ج- پىدانى وتارى پەروەردەيى لە لايەن پزىشكى پىسپۆر.

د - رىگاكانى بەكارهينانى نامرازە دەنگى و بىستراوەكان بۆ ئاسانكارى تىگەيشتن لە رىگەيانەهە.

ه - شىوازى يارىيە كارگىر بىهەكان لە نيوان فىرخوازەن

و - شىوازى لىكۆلىنەهەي كەيسەكان بە بەكارهينانى شىوازى كەمكردەنەهە و لىبىرىن بۆ دۆزىنەهەي چارەسەرى گونجاو بۆ كىشەكان.

ز - چۆنىتى سەيركردىنى پۆستى هاتوو و زىادكردىنى تواناى فىرخواز بۆ مامەلەكردن بە شىوہەيەكى پراكىكى و بەرىوہەردنى كارەكان.

ح - شىوازى رۆلگىران لە رىگەي ئەزموونى بەشدارى شانۆيى كىشە تاييەتەكان و گەيشتن بە چارەسەريان.

قۇناغى ھەلسەنگاندنى پروگرامەكانى راھىنان

ئەو قۇناغەيەكە تىيدا پىوانەي ئەو سودە دەكرىت كە لە ئەنجامى راھىنانەكان بە دەست دەھىنرىت .

۳- گرنكى راھىنان بۆ تاكەكان :

- ۱- رىگايەكى گرنگە بۆ پىگەياندىنى ستافى مرۆيى .
- ۲- ھاندانى تاكەكان كە لەگەل گۆرانكارىە خىراكان لە بوارى كار .
- ۳- ئامادەكردىنى كارمەندان بۆ بەدەست ھىنانى زانىارى كارامەيى .
- ۴- تواناى رووبەروو بوونەهەي گرافتەكان .
- ۵- پىشكەوتن لەسەر ئاستى كار .
- ۶- تواناى تاكەكان بۆ لەگەل رۆشتن لەگەل گۆرانكارىەكانى بوارەكانى ژيان .
- ۷- ۋەلامى باروودۆخى كار و ھاندانى بۆ شۆرشى تەكنىكى .

هه‌سه‌نگاندنی راهینان

تیگه‌یشتنی هه‌سه‌نگاندنی راهینان

کرداری پیوانه‌کردنی پلانی راهینان وه توانا و راده‌ی گه‌یشتن به ئامانجه خوازراوه‌کان و دیاری کردنی لاواز و هیز تئیدا .

گرنگی هه‌سه‌نگاندنی راهینان و گه‌شه‌پیدان :

زۆر پیویسته چونکه هه‌سه‌نگاندنی توانای پروگرامی راهینانی ده‌کریت وه راده‌ی کاریگه‌ری بو گه‌یشتن به ئامانج پاشکهوت کردنی گه‌وره له کات تیچوو له داهاتوودا .

ئامانجه‌کانی هه‌سه‌نگاندنی راهینانی و گه‌شه‌پیدان :

- ۱- زانینی ده‌سته‌کهوته‌کانه له پلانی راهینان .
- ۲- توانای زانینی ئه‌نجامی فیرکردنی راهینراوه‌کان .
- ۳- پیوانی توانای راهینه‌ران و تاچه‌ند شیاون بو کاری راهینان .
- ۴- زانینی پیکهاته‌کانی پروگرامه‌کان و چۆنیه‌تی سه‌رکهوتنیان .
- ۵- به‌راوردکردنی قازانجه‌کانی راهینان له‌گه‌ل ئه‌و سه‌رمایه‌ی ماددییه‌ی که له‌پیناوی خه‌رج کراوه .

ئەنجامى راپرسى

راپرسى ژمارە ()

داتاي گشتى

پىنگەي بەرپرسى كارگىرى

بروانامە

رەگەز

تەمەن (۲۵-۳۵)

شۈينى كۆمپانیا / خەبات ھەولئىر

ناوى كۆمپانیا / كۆكاكۆلت

ب	دەستەواژەكان	زۆر رازىم	رازىم	بى لايەنم	نارازىم	نارازىم بە توندى
أ	دەستەبەر كىردن					
۱	كۆمپانیا ھەلدەستىت بە پلان دانان بۆ سەرچاۋە مەۋىيەكان	۷	۱۸	-	-	-
۲	كۆمپانیا خاۋەن برۈانامە دەستەبەر دەكات	۷	۱۵	۱	۲	-
۳	بەرىۋەبەرەكانى تر لەگەل بەرىۋەبەرى سەرچاۋە مەۋىيەكان ھەولى دەستەبەر كىردنى دەدەن	۷	۱۷	-	-	۱
۴	ئەنجام دانى چاۋپى كەوتن لەگەل كەسەكان لە دەستەبەر كىردن	۷	۱۸	-	۱	۱
۵	كۆمپانیا ئەۋانە بە باش دەزانى كە تەمەننىان لە نىۋان (۱۸) سالە	۸	۱۵	۱	۱	۱
۶	ۋەرگرتنى كارمەندان لە رىگەي تەلەفزيۇنەكان و بلاوكرۈۋەكان دەبىت.	۸	۱۵	۱	۱	-
۷	كۆمپانیا بوۋر كۆمەلايەتى دەدات (جندىر) لە دەستەبەرى .	۱۱	۱۲	۱	۱	-

ههلسهنگاندن له كاردا					ب	
	-	۱	۱۴	۱۱	پلانی ئهجامدانی کار	۱
	۱	-	۱۵	۹	بهواداچوونی ئهجامدانی کار	۲
	۲	۱	۱۷	۷	پيوهرهکانی ههلسهنگاندنی کار	۳
	۳	۱	۱۵	۹	بهپررسی ههلسهنگاندنی کار	۴
	-	-	۱۷	۶	کاتی ههلسهنگاندنی کار	۵
		-	۱۷	۷	سوود وهرگرتن له ههلسهنگاندنی کار (بو نمونه زياد کردنی بهرهم)	۶
	-	۱	۱۷	۵	ریکارهکانی دوا ههلسهنگاندنی کار	۷
	-	۱	۱۶	۹	لهبهرچاوگرتنی مافی کریکار	۸
	-	۳	۱۳	۹	سزاکانی کریکاران بهرهمیان کهم دهبیت	۹
	-	-	۱۷	۷	سکالای کریاران لهسهر کارمهندهکان	۱۰
		۲	۸	۱	کۆمپانیا ههلهستیت به بهواداچوونی سکالای کریاران .	۱۱
هاندەر					ج	
					هاندانی دارایی مهعهوی	۱
					بهکارهینانی ئۆتۆمییلی تایبهت به کۆمپانیا	۲
					پی دانی سهرمووچه بهکارمهندان	۳
					پلهی کارمهندایهتی	۴
					قهرزه بهخشهرهکان	۵

ماوهی خزمهتی کارمهندانی کۆمپانیا

له ۱ تا ۵ سال ()

له ۶ تا ۱۰ سال ()

له ۱۱ تا ۱۵ سال ()

له ۱۵ سال بههرو سههروه ()

تیبینی / هههوهو کارمهندانی که خزمهتیان ههیه له (۱) تا (۵) سال .

ب	دهستهواژهکان	زۆر رازیم	رازیم	بی لایهنم	نارازیم	نارازیم به توندی
۴	لێهاتووی کرێکاران					
۱	کۆمپانیا رازیه به شیوهیهکی گشتی له کارمهندانی	۱۷	۶	-	-	-
۲	کۆمپانیا ههلهدهستتیت به کردنهوهی خولی راهینان	۱۸	۶	-	۱	-
۳	بههرو پیش بردنی تواناکانی زمان (کوری انگلیزی - عربی)	۱۸	۵	۲	-	-
۴	گواستنهوه شارهزایی له ریگهی کارمهنده کۆنهکان	۱۶	۷	۱	۱	-
۵	جلی تایبعت که بهکارمهند لایهنی کۆمپانیاکان	۱۱	۱۳	۱	-	-
۶	خزمهتگوزاری تهندروستی بو کارمهندانی	۱۳	۱۲	-	-	-
۷	کات ژیرهکانی کارکردن	۱۶	۸	۱	-	-

تویژههوان

لهگهله ریزم و سوپاس

شىكر دىنەھەي لايەنى چىنايەتى:-

ئەو ۋەبەرھىنانانەي پىرسىيانامە كە بەسەر نەمۇنەي تۇيۇزىنەھەكەدا دابەشكرابوون و شىكرانەھە و ئەم ئەنجامانەي خوار ھەييان پىشان داپن:-

۱- كۆمپانیاكە پلانى ھەيە بۇ سەرچاۋە مۇيىھەكان، رىژەي سەدى بە تۇندى رازى بوون ۷ لە نەمۇنەي تۇيۇزىنەھەكە و ۱۸ لەسەد رازى بوون.

۲- كۆمپانیاكە كار لەسەر راکىشانى ئەو كەسانە دەكات كە بىروانامەي زانكۆيان ھەيە، رىژەي رازىبوون بە تۇندى ۷ لە نەمۇنەي تۇيۇزىنەھەكە بوو، رىژەي رازى بوون ۱۵ بوو، رىژەي بىلايەن ۱ بوو، رىژەي نارازىبوون ۲ بوو.

۳- بەرپۇبەرانى دىكە لەگەل بەرپۇبەرى سەرچاۋە مۇيىھەكانى كۆمپانیاكە بەشدارى دەكەن لە پىرۇسەي دامەزراندندا، رىژەي سەدى رازىبوون بە تۇندى لە نەمۇنەي تۇيۇزىنەھەكەدا ۷ بوو، رىژەي رازىبوون ۱۷ بوو، رىژەي ناكۆكىيەكى تۇند ۱ بوو.

۴- لە پىرۇسەي دامەزراندندا چاۋپىكەوتن لەگەل تاكەكان دەكرىت، رىژەي سەدى رازىبوون بە تۇندى لە نەمۇنەي تۇيۇزىنەھەكەدا ۷ بوو و رىژەي رازىبوون ۱۸ بوو.

۵- كۆمپانیاكە تاكەكانى گىرۇپىكى تەمەنى دىيارىكرامى ۱۸ سأل و سەرۋوتىر بە باشتر دەزانىت (بۇ نەمۇنە مەن ھاورام) كە رىژەيەكى بەھىزى ۸ كەس لە نەمۇنەي تۇيۇزىنەھەكەدا، رىژەيەكى رازى، رىژەي رازى ۱۵، رىژەي بىلايەن ۱، و رىژەي سەدى ناكۆكى ۱.

۶- كارەكانى رىكلام لە رىگەي رىكلام و تەلفىزىۋنەكانەھە، رىژەي رىككەوتنى تۇند لە نەمۇنەي تۇيۇزىنەھەكەدا ۷ بوو و رىژەي رازىبوون ۱۸ بوو.

۷- كۆمپانیاكە رىگە بە ھەمەجۇرىي كۆمەلايەتى (رەگەزى) دەدات لە دامەزراندندا، رىژەي سەدى رازىبوون بە تۇندى لە نەمۇنەي تۇيۇزىنەھەكەدا ۱۱ بوو، رىژەي رازىبوون ۱۲ بوو، رىژەي بىلايەن ۱ بوو، رىژەي ناكۆكى ۱ بوو.

ب/ هه‌ئسه‌نگاندنی ئه‌دای کار

- ۱- پلاندانان بۆ ئه‌دای کار، ریژه‌ی سه‌دی رازیوون به توندی له نمونه‌ی توژیینه‌وه‌که‌دا ۱۱ بووه و ریژه‌ی رازیوون ۱۴ بووه.
- ۲ - به‌دواداچوون بۆ ئه‌دای کار، ریژه‌ی سه‌دی رازیوون به توندی له نمونه‌ی توژیینه‌وه‌که‌دا ۹ بووه، ۱۵ و ریژه‌ی بیلاینه‌کان ۱ بووه.
- ۳- پنه‌وه‌کانی هه‌ئسه‌نگاندنی ئه‌دای کارکردن بریتی بوون له: ریژه‌ی سه‌دی رازیوون به توندی ۹ بوو، و ریژه‌ی سه‌دی رازیوون به توندی ۱۷ بوو بۆ نمونه‌ی توژیینه‌وه‌که، و ریژه‌ی سه‌دی رازی نه‌بوون ۱ بوو.
- ۴ - به‌رپرسی هه‌ئسه‌نگاندنی ئه‌دای کارکردن ریژه‌یه‌کی توندی رازی بوو که ۹ بوو، و نمونه‌ی توژیینه‌وه‌که ریژه‌ی ره‌زامه‌ندی ۱۵ و ریژه‌ی بیلاینه‌ی ۱ بوو.
- ۵- ماوه‌ی کات بۆ هه‌ئسه‌نگاندنی ئه‌دای کار. ریژه‌ی به‌توندی هاو‌رابوون ۶ بوو، ریژه‌ی نمونه‌ی توژیینه‌وه‌که ۱۷ بوو، ریژه‌ی نا‌کوکیوون ۲. ۶- سود وهرگرتن له هه‌ئسه‌نگاندنی ئه‌دای کار (بۆ نمونه به‌ره‌مه‌پێنان بۆ سأل‌ه‌که زیادی کرد. ریژه‌ی سه‌دی له... به توندی هاو‌رام ۷ بوو، ریژه‌ی نمونه‌ی توژیینه‌وه‌که ۱۷ بوو، و ریژه‌ی بیلاینه‌کان ۱ بوو.
- ۷- ئه‌و کریکارانه‌ی دوا‌ی هه‌ئسه‌نگاندنی ئه‌دای کار که په‌یره‌وه ده‌کرین، بۆ نمونه چاک‌کردنه‌وه‌ی کریکاره‌که یان ده‌رکردنی، ریژه‌ی رازیوون به توندی ۵ بوو، بۆ نمونه‌ی توژیینه‌وه‌که ریژه‌ی رازیوون ۱۷ بوو، و ریژه‌ی بیلاینه‌ی ۳ بوو.
- ۸- مافی کریکاران له‌به‌رچاو ده‌گریت، ریژه‌ی سه‌دی رازیوون به توندی ۹ بووه، و نمونه‌ی توژیینه‌وه‌که ریژه‌ی ره‌زامه‌ندی ۱۶ بووه.
- ۹ - ده‌ره‌نجامه‌کان بۆ ئه‌و کریکارانه‌ی که به‌ره‌مه‌پێنانی که‌میان هه‌یه: ریژه‌ی سه‌دی رازیوون به توندی ۹ بووه، و ریژه‌ی سه‌دی نمونه‌ی توژیینه‌وه‌که ۱۳ بووه، ریژه‌ی بیلاینه‌کان ۲ بووه، ریژه‌ی نارازیوون ۱ بووه.

هاندان

- ۱- هاندانی دارایی و معنوی (۲۱) زور رازیم (۱۲) رازیم ۱ بی لایهن
- ۲- بهکارهینانی ئوتومبیل به تایبعت بو کومپانیا (۷) زور رازیم (۱۷) رازیم (۱) بی لایهن
- ۳- پی دانی سهرموچه بو کارمهندان (۹) زور رازیم (۱۲) رازیم (۳) بی لایهن (۱) نا رازیم
- ۴- پلهبندی کارمهندان (۷) زور رازیم (۷) رازیم (۱) بی لایهن
- ۵- قهرزدانی کهم (۵) زور رازیم (۱۷) رازیم (۲) بی لایهن (۱) نا رازیم

تواناسازی کریکاران

- ۱- کومپانیا به شیوهیهکی گشتی رازیه له کارمهندان (۱۷) زور رازیم (۳) رازیم
- ۲- کردنهوی خول بو کارمهندان بو باش کردنی ئاستی پیشهییان (۱۸) زور رازیم (۶) رازیم (۱) نا رازیم
- ۳- بهرمو پیشهوه بردنی تواناکانی زمان (کوردی- ئینگلیزی- عربی بو نمونه) (۱۸) زور رازیم (۵) رازیم (۲) بی لایهن
- ۴- ئالوگور کردنی شارهای له ریگه کارمهندهکانی کون (۶) زور رازیم (۷) رازیم (۱) بی لایهن (۱) نارازیم
- ۵- دابین کردنی جل و بهرگی تایبعت بو کریکاران له لایهن کومپانیا (۱۱) زور رازیم (۱۳) رازیم (۱) بی لایهن
- ۶- پیشکش کردنی خزمهتگوزاری تهندروستی (۱۳) زور رازیه (۱۲) رازیم
- ۷- کاتزیرمکانی کارکردن (۱۶) زور رازیم (۸) رازیم (۱) بی لایهن .

بهشی دووهم

راپرسی ژماره ()

داتای گشتی

پینگهی بهرپرسی کارگیری

بروانامه

رهگهز

تهمهن (۲۵-۳۵)

شوینی کومپانیا / خهبات ههولیر

ناوی کومپانیا / کۆکاکۆلت

ب	دهستهواژهکان	زۆر رازیم	رازیم	بی لایهنم	نارازیم	نارازیم به توندی
أ	دهسته بهرکردن					
۱	کۆمپانیا ههله دهستتیت به دانانی پلان بۆ سهرچاوه مرۆبیهکان					
۲	کۆمپانیا ههولدهات بۆ دهسته بهرکردنی بروانامهی زانکۆ					
۳	بهریوه بهر مهکان له گهله بهریوه بهری سهرچاوه مرۆبیهکان ههولی دهسته بهرکردنی دهدهن					
۴	چاو پی کهوتن له گهله کهسهکان له کاری دهسته بهرکردن					
۵	کۆمپانیا به باشی دهزانیت که کهسهکان (۸) سال به رهو سهروهه بن					
۶	گه یاندنی ههلی کار له ریگهی بلاوکر او هکانی تهله فزیونهه بیت					
۷	کۆمپانیا به تیکهلی رهگهزی دهات له کارکرده (جندر)					

					ب	ههلسهنگاندنى جيبهجيکار
					۱	پلان دانان بۇ کارکردن
					۲	بهواداچوون له جيبهجي کار
					۳	پئوانهى ههلسهنگاندنى جيبهجيکار
					۴	بهپرسي ههلسهنگاندن جيبهجيکار
					۵	ماوهى ههلسهنگاندنى جيبهجيکار
					۶	سوود وهرگرتن له ههلسهنگاندنى جيبهجيکار بۇ نمونهى زيادکردنى بهرهمى سالانه
					۷	پهپرمو کردنى ريکارمکانى دوای ههلسهنگاندنى جيبهجيکار بۇ نمونهى بينادنانهوهى کریکار يان کوتايى هينان به کارمکانيان
					۸	رمچاوى مافى کریکار
					۹	سزاکانى کریکار که بهرهميان کهم دهکات
					۱۰	سکالای کریکاران لهسر کارمندان
					۱۱	کۆمپانیا بهواداچوون دهکات بۇ سکالای کریکاران
					ج	هاندان
					۱	هاندانى دارايى و معنهوى
					۲	بهکار هينانى ئۆتۆمبىلى تاييهت به کۆمپانیا
					۳	پى دانی سهرموچه
					۴	پله بهندى کارمندی
					۵	قهرزى کهم

ماوهی خزمهتی کارمهندانی کۆمپانیا

له ۱ تا ۵ سال ()

له ۶ تا ۱۰ سال ()

له ۱۱ تا ۱۵ سال ()

له ۱۵ سال بههرو سههروهه ()

تییینی / هههوهو کارمهندانی که خزمهتیان ههیه له (۱) تا (۵) سال .

ب	دهستهواژهکان	زۆر رازیم	رازیم	بی لایهنم	نارازیم	نارازیم به توندی
۴	لێهاتووی کرێکاران					
۱	کۆمپانیا رازیه به شیوهیهکی گشتی له کارمهندانی					
۲	کۆمپانیا ههلهستهتیت به کردنهوهی خولی راهینان					
۳	بههرو پیش بردنی تواناکانی زمان (کوری انگلیزی - عربی)					
۴	گواستههوه شارهزایی له ریگهی کارمهنده کۆنهکان					
۵	جلی تاییهت که بهکارمهند لایهنی کۆمپانیاکان					
۶	خزمهتگوزاری تهندروستی بو کارمهندانی					
۷	کات ژیرهکانی کارکردن					

لايهنى جىيەجىكردن : ئەم پىۋەر سازىيە بۇ بەرنامەى راھىنان لە لايەن كۆمپانىيەى (كۆككۆلا) بۇ گىشت زانىيارىيەكان داتاكانى پەيوەست بە كۆمپانىيا لە رىك خستى فۆرمىك كە دابەش كراوہ لەسەر بەرپۆبەرەكان كارمەندانى كۆمپانىيا .

شۈينكارى تۈيۈنەۋە كە (كۆمپانىيەى كۆككۆلا)

دەرئەنجامى تۈيۈنەۋە :

سەرچاۋەكانى دەرئەنجامى راپرسى كە لە گەرەنەكاندا بۇ بەرنامەى راھىنان لە لايەن كۆمپانىيەى كۆككۆلا ۋە ئامادەكردى گىشت داتاكان تاييەت بە ديزاين فۆرمەكە كە دابەش كرا بەسەر بەرپۆبەرەكان ۋ كارمەندانى كۆمپانىيا بەم شۈيەيە بوو :

	زۆر رازيم	رازيم	بى لايەن	نارازيم	زۆر نارازيم
1	36	83	2	3	1
2	46	73	3	2	1
3	36	82	5	2	-
4	36	68	6	1	14
5	56	60	6	3	-
6	74	45	5	1	-
كۆى گىشتى	284	411	27	12	16

X_i	F_i	$(X_i)^2$	$FIXI$	$F_i(x)^2$
5	284	25	1420	7100
4	411	16	1644	6576
3	27	9	81	243
2	12	4	26	52
1	16	1	1	16

کوی گشتی	750	55	3172	13982
----------	-----	----	------	-------

(1)

$$X' = \frac{3172}{750} = 4.22$$

750

$$X' = 4,2 * 100$$

$$X' = 70\%$$

(2)

$$S^2 = \frac{\sum F_i X_i^2 - \frac{(\sum F_i X_i)^2}{\sum F_i}}{\sum F_i - 1}$$

$$S^2 = \frac{13982 - \frac{3172^2}{750}}{750 - 1} = \frac{752}{749} = 1.004$$

$$S = 1.002_1$$

$$S = 1.002_1$$

(3)

Coefficient of variation

$$C.V = \frac{S}{X'} * 100$$

$$C.V = \frac{1}{4,2} * 100 = 23.9\%$$

4,2

$$\text{Consistency} = 1 - C.V$$

$$= 1 - 23.9 = 76.1\%$$

پوخته‌ی توڙينه‌وه

له چوار چيوه ي نه م توڙينه وه په ټماڙه مان به بابه تي كاريگه ري مه شق كړدني له سه ر به رز كړدنه وه ي جي به جي كړدني وه زيفي نه مه ش بؤ زانيني نه وه ي ټايا په پوه ندي هه په له نيچوان مه شق و ناستي جي به جي كړدن پان نه بووني نه م په پوه نديه نه مه ش چركدنه وه ي هه ول له سه ر كرا به ټايه تي له لايه ني پراكتيکه وه له م دپراسيه كه كرا له سه ر به پوه به ر و فه رمانبه ر و سه روك به شه كان له كومپانيای كوكاكولا له خه بات مه شق په كيكه له پيكهينه راني پروسه ي كاريگري كه ده به ستري و ته واو ده بي له گه ل چه ندها چالاكي كاريگري تر بو پيچكهياني ريچكه په كي كاريگه ر بو ريكراو نه مه ش چشت به ستن به چه نده ها هه لسوکه وت گرینگتریان به دواچوون هه لسنگاندن نه م بو ديارى كړدني لادان و هه له و كار كړدن بو پيکاني راستكړدنه وه ي له ريگای كومه ليك هه نگاوی په ك به دواي په ك نه مه لايه ك به لام جي به جي كړدني وه زيفي كوی كارليکړدني هه لسوکه وتی تاكه له گه ل ماندوو بوون و توانا و هه بووني زانيارى ، نه مه ش ده بيچته هو ي به رهه م هيناني كومه ليك نه رك و لپيرسراويه تي بو به ټمانج گه ياندن نه نجامی داواكراو له ناستی وه زيفی له سه رئاستی ريکخراویان كومپانياوه هه ندي جار له توانماو كاريگه ري ده رده بریت بو ديارى كړدني نه م دووانه ي کوتايی ، ده بوو هه ر ديزاينی سيته می مه شقی به رده وام بکرايه كه ريکخراو به دواچووني بؤ بکات بو پيدانی به رز كړدنه وه ي جي به جي كړدني وه زيفي وه زياد كړدني به رهه م كه دووریه كي ستراتيجی هه په بو ريکخراو هاوچه رخه كان كه به گرینگترین راسپارده به رایه كان داده نريت چونكه گرینگى نه مه ي دواي به ديارده كه ويت كه په كيچكه له دووریه كانی گه شه و پيشكه وتی كه رسته مرويه كان.

نهجامی توڙينهوه

لاوازی سیستهمی ریکختنی له ریکخراو یان کومپانیاکهدا له نهجامی ناروونی لایهنهکانی و چونیتهی جیبهجیکردنی، که کاریگهری نهړینی لهسهر گهیشتن به نامانجه خوازاوهمکان دهیبت و نههمش به رهوایتهی نهو گریمانیه پشتراست دهکریتهوه که دهلئیت... کهموکوری له نهډای بهرپوهبردنی نهو ریکخراوه یان کومپانیاپه که پرۆسهی چاودیریکردن و ههلسهنگاندنی نهډای بهرپوهبران و کارمندان و سهروکی بهشهکانی پی سپردراوه، جگه لهوش هیچ دهزگایهکی شارمزا نییه که سهپرشتهی بکات و پرۆسهی چاودیریکردن بهپیی نهجامهکهی نهجام بدات لهگهل ریکار و ستاندارده زانستییه گونجاوهکانیدا، نههمش به رهوایتهی گریمانکه پشتراست دهکریتهوه، بهرپوهبران، کارمندان و سهروکی بهشهکان لهگهل بیروکهی چاودیری کارگیریدا نین بهسهر نهډای کارکردنیدا، به تایبعت نهگهر نهو کهسهی بهرپرسیاره له ههلسهنگاندنی له ناستیکی نزمتردایه له نهو، و بهمجوره بهرپوهبران و کارمندان و سهروکی بهشهکان لهگهل بیروکهی چاودیری کارگیری بهسهر نهډای کارکردنیدا نین له گریمانکه

کونترولی کارگیری کاریگهری لهسهر نهډای بهرپوهبران، کارمندان و سهروکی بهشهکان نییه، کاتیک که تهواوی نمونهکه لهبهرچاوهگیریت. واته هیچ پهپوهندییهک له نیوان کونترولی کارپیکراو و ناستی نهډای بهرپوهبران و فرمانبران و سهروکی بهشهکاندا نییه و نههمش به رهوایی گریمانکه پشترگیری دهکریت، بهلام دوو نیستسناهی ههیه، کونترولی کارگیری کاریگهری نهړینی لهسهر ههیه نهډای پرۆفیسورهکان که بروانامهی دکتورایان ههیه. نههمه دهوانریت بهو راستییه روون بکریتهوه که پزیشک به نهزمون و پله بالاکانیوه، گونجاوترینه و زورتین زانیاری ههیه لهسهر شیوازهکه چاودیریکردن له کولیز و ریکارهکانیدا بهکارهاتوه. نههمش وایکردوه کاریگهری چاودیری لهسهر نهډای کارکردن نهړینی بیبت.

کونترولی کارگیری کاریگهری خراپی لهسهر نهډای نهو پرۆفیسورانه ههیه که ههنگری بروانامهی ماستهرن، له نهجامدا نهو پرۆفیسورهی ههنگری بروانامهی ماستهره توانای گونجاندنی نییه لهگهل نهو سیستهمه کونترولهی که له کولیز پهپروهو دهکریت و چونیتهی گونجاندن نههمش بههوی نهبوونی هوشیاری و تیگهیشتنی له شیوازی سهپرشتهیکردن، یان نهبوونی نهزمون و نهبوونی پله بالآ، نههمش واکات پیگههی خوی لهدهست بدات، مامهلهکردنی نهړینی لهگهل شیوازی چاودیری کارپیکراو نهوهیه که نههم کاریگهرییه پیچموانهکهی دهکات .

ليستی سەرچاوهكان

- ١- أحمد ماهر الاختبارات واستخداماتها في إدارة الموارد البشرية والأفراد "، الدار الجامعية، الإسكندرية ٢٠٠٣ .
- ٢- أحمد ماهر، السلوك التنظيمي، الدار الجامعية طبع - نشر - توزيع، الإسكندرية، ٢٠٠٣ .
- ٣- باري كشواي، إدارة الموارد البشرية، دار الفاروق للنشر والتوزيع، القاهرة، ط٣، ٢٠٠٦ .
- ٤- بسبوتي محمد البرادعي، تنمية مهارات تخطيط الموارد البشرية ، إيراك للطباعة والنشر والتوزيع، مصر، الطبعة الأولى، ٢٠٠٥ .
- ٥- حنفي محمد سليمان السلوك التنظيمي والأداء، دار الجامعة العربية، مصر، القاهرة، بدون تاريخ. خالد عبد الرحيم الهيتبي، إدارة الموارد البشرية ، دار وائل للنشر والتوزيع، عمان ، الأردن، ط١، ٢٠٠٣ .
- ٦- راوية محمد حسن إدارة الموارد البشرية ، الدار الجامعية طبع نشر وتوزيع، الإسكندرية، ١٩٩٩ .
- ٧- راوية محمد حسن السلوك التنظيمي المعاصر، الدار الجامعية، الإسكندرية، ٢٠٠٢ .
- ٨- سهيلة محمد عباس، " إدارة الموارد البشرية مدخل إستراتيجي " ، دار وائل للنشر ، الطبعة الأولى .
- ٩- صلاح الدين عبد الباقي، " الاتجاهات الحديثة في إدارة الموارد البشرية "، دار الجامعة الجديدة للنشر، الإسكندرية، ٢٠٠٢ .
- ١٠- عبد الباري إبراهيم الدرة، تكنولوجيا الأداء البشري في المنظمات، منشورات المنظمة العربية للتنمية الإدارية ، مصر ، ٢٠٠٣ .
- ١١- عبد الحميد عبد الفتاح المغربي الاتجاهات الحديثة في دراسات وممارسات إدارة الموارد البشرية، المكتبة العصرية.
- ١٢- عبد الغفار حنفي، أساسيات إدارة المنظمات الدار الجامعية، المكتب العربي الحديث، الإسكندرية، ٢٠٠٠ .

- ١٣- عبد الغفار حنفي، حسني القزاز، " السلوك التنظيمي وإدارة الأفراد " ، الدار الجامعية الإسكندرية.
- ١٤- عقلة محمد المبيضين التدريب الإداري الموجه بالأداء، المنظمة العربية للتنمية الإدارية، مصر، ٢٠٠١.
- ١٥- علي عباس، الرقابة الإدارية على المال والأعمال، مكتبة الرائد العالمية، عمان، الأردن، ط ٢ ، ٢٠٠١.
- ١٦- عمر وصفي عقيلي ، " إدارة الموارد البشرية "، مؤسسة زهران، الأردن ، ١٩٩١.
- ١٧- عمر وصفي عقيلي، إدارة الموارد البشرية المعاصرة، دار وائل للنشر، عمان، الأردن، ط ١ ، ٢٠٠٥.
- ١٨- فيصل حسونة، إدارة الموارد البشرية دار أسامة للنشر، عمان، الأردن، ط ١ ، ٢٠٠٨ فيصل عبد الرؤوف الدحلة، تكنولوجيا الأداء البشري ، دائرة المكتبة الوطنية، عمان، ٢٠٠١.